

Jordi Bilbeny aplega 60 textos històrics sobre la participació catalana a Amèrica

Autor: Jordi Bilbeny

Data de publicació: 16-05-2011

L'historiador català Jordi Bilbeny recull en el seu últim llibre uns 60 textos de l'Antic Règim en els quals, segons la seva opinió, queda "ben clara" la presència de Catalunya en el descobriment del Nou Món

EFE Barcelona | Actualitzada el 15/05/2011 17:17

En una entrevista, Bilbeny aclareix que el llibre, *Petit manual del Descobriment d'Amèrica* no pretén ser un estudi sobre la catalanitat de Cristòfor Colom, sinó que és "una aportació per demostrar la catalanitat del descobriment del Nou Món".

Bilbeny recorda que la seva vinculació amb el Descobriment va començar el 1989 quan es trobava als Estats Units i tenia intenció d'escriure "una novel·la normal amb tots els ingredients castellans sobre els viatges de Colom: l'armada havia estat finançada i promoguda per Castella, Isabel la Catòlica era la gran protagonista, els mariners eren tots andalusos i havien salpat de Palos de Moguer, i Catalunya havia quedat exclosa de la gesta".

L'única diferència que es permetria era intentar demostrar que Colom "no era el Colombo genovès, analfabet i plebeu que es pretenia, sinó un Colom català, molt culte, noble, militar, nauta i home d'estat".

Assenyala l'historiador que totes aquestes idees preconcebudes que tenia, "universalment acceptades", van canviar quan Teresa Baqué li va fer arribar els apunts d'una ponència que havia presentat en el V Col·loqui d'Estudis Americans de Nord-amèrica.

En aquella ponència, "degudament documentada", Teresa Baqué no només parlava d'un Colom català, sinó que els germans Pinzón eren nobles portuguesos establerts a Catalunya i especialment a Pals, a la zona empordanesa, des d'on haurien salpat les tres caravel·les.

Fets com que els expedicionaris van ser rebuts multitudinàriament a Barcelona, que el Papa Borgia va atorgar aquelles terres als reis, que el bisbe de Barcelona va fer pública la butlla de la seva donació, que el nunci apostòlic era el Pare Bernat Boil, que la segona expedició es va preparar íntegrament a Barcelona i el seu cap militar era Pere Margarit, un cosí de Colom demostrarien que "els catalans van participar activament en la gesta americana".

El llibre, publicat per Llibres de l'Índex, recull seixanta referències de textos publicats entre 1492, amb "Les Capitulacions de Santa Fe", fins als primers anys del segle XVIII.

Remarca l'autor que "aquests textos no són ideologia, sinó una antologia informativa que avala la investigació que he fet en els últims vint anys, que conflueix en un mateix fet objectiu: en totes les referències es parla de la Conquesta d'Amèrica realitzada per catalans, aragonesos, espanyols, però mai per castellans".

En defensa dels testimonis, Bilbeny subratlla que entre els autors citats figuren personatges "contraris al rei" i "gens sospitosos de ser independentistes" com Baltasar Gracián, qui en "El Polític" (1640) diu de Ferran el Catòlic que "va ajuntar moltes corones en una i, no sent suficient un món a la seva grandesa, gràcies a la seva benaurança i la seva capacitat n'hi descobriren un altre".

En la mateixa obra, Gracián escriu: "el veritable Hèrcules va ser el Catòlic Fernando, amb més gestes que dies, guanyava un regne cada dia, i va adquirir per herència el de l'Aragó, per dot el de Castella, per valor el de Granada, per felicitat l'Índia, per indústria Nàpols, per Religió Navarra, i tots per la seva gran capacitat".

Per detectar el rastre d'aquests documents, que es van salvar, segons el seu parer, de "la maquinària censora de l'Estat", Bilbeny ha consultat arxius com el de la Corona de l'Aragó (Barcelona), els Nàpols, Sicília, Saragossa, la Biblioteca de la Universitat d'Indiana i la de la Universitat de Barcelona, la Biblioteca de Catalunya o l'Arxiu d'Índies.

Font: Diari ARA

http://www.ara.cat/cultura/Jordi_Bilbeny-America-Colom_0_481152346.html